

Інформаційно-аналітичне забезпечення як важливий напрям розвитку бібліотечного електронного сервісу (на прикладі діяльності аналітичних підрозділів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського)

О. П. Желай

Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, Київ, Україна
Corresponding author. E-mail: ksenia0101@ukr.net

Paper received 07.02.18; Revised 10.02.18; Accepted for publication 12.02.18.

<https://doi.org/10.31174/SEND-HS2018-156VI26-21>

Анотація. В статті йдеться про досвід аналітичних підрозділів НБУВ щодо інформаційно-аналітичного забезпечення як цільової групи замовників – органів державної влади, так і широкого загалу бібліотечних користувачів. Акцентується увага на важливості урізноманітнення бібліотечного електронного сервісу для оперативного науково-інтелектуального трансферу та забезпечення інформаційно-суспільних запитів у найбільш актуальній та затребуваній електронній, цифровій формі.

Ключові слова: Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, інформаційно-аналітична робота, бібліотечний електронний сервіс, електронні аналітичні бібліотечні продукти та послуги.

Зростаючий вплив глобального інформаційного простору, прискорення сучасних темпів життя, постійне збільшення продукованої людством інформації актуалізують проблеми забезпечення суспільно-інформаційних запитів, ефективність комунікативної взаємодії у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Представники органів державної влади, управлінської сфери бізнесу, політики, культури, науки стикаються з труднощами у процесі пошуку серед великої кількості інформресурсів необхідної їм інформації, яку, проаналізувавши на предмет релевантності, необхідно систематизувати, згрупувати, тобто підготувати для подальшої аналітичної роботи. Труднощі можуть виникати через брак часу, відсутність навичок роботи з великими обсягами інформації, відсутність чи обмеженість доступу до необхідного інформаційного ресурсу тощо. На подолання таких перешкод спрямована інформаційно-аналітична діяльність бібліотек, яка здійснюється, зокрема у напрямі пошуку, відбору, опрацювання та надання необхідної користувачу інформації з якомога більшої кількості джерел для подальшої аналітичної роботи, для інформаційної підтримки процесів прийняття управлінських рішень. Головним призначенням інформаційно-аналітичної діяльності – «залучення якісно нової інформації та знань, а також створення систематизованої інформації для прийняття рішень на різних рівнях буття людини: особистісному, колективному, суспільному. Аналітика виявляється засобом здобуття знань, оптимізації процесу мислення, його структурування. Її перший необхідний етап – це інформаційний аналіз як якісна обробка інформації (аналіз), другий етап – інформація як синтез нового знання або якісне поліпшення того, що є в наявності (синтез)», зазначає В. О. Ільганаєва [6, с. 119-120].

За визначенням професора Н. А. Слядневої, інформаційна аналітика займається виробництвом нового знання на основі переробки наявної інформації з метою оптимізації прийняття рішень. Сучасна інформаційна аналітика – складна комплексна діяльність, що спирається як на природний інтелект, так і на комп'ютерні технології оперування інформаційними масивами, методи математичного моделювання тощо, зазначає дослідниця [9].

Як зазначає Т. Ю. Гранчак: «Сьогодні бібліотека

стає не лише повноправним суб'єктом інформаційного простору, а й активним учасником інформаційного виробництва. Вона не лише збирає та зберігає документовану інформацію і знання, а й бере участь у формуванні документного потоку, здійснює його аналітико-синтетичну обробку, систематизує, оцінює інформаційно-знаннєві ресурси та на їх базі створює нову затребувану суспільством, адаптовану під конкретні запити користувачів інформаційно-аналітичну продукцію» [4, с. 119-120].

Тому в сучасних умовах, «коли інформація і комунікація стають стратегічним ресурсом і системоутворювальними факторами соціально-політичної реальності, набуває актуальності всебічне вивчення й використання можливостей бібліотеки як інституту, для якого інформаційно-комунікативна діяльність є сутнісною характер» [5, с. 38-56].

Проблемам розвитку бібліотек в інформаційному середовищі присвячені праці А. Чачко, Л. Амлінського, В. Ільганаєвої, Ю. Столярова, Я. Шрайберга; особливості розвитку електронного бібліотечного сервісу вивчали Л. Філіппова, А. Романов, В. Матюхін; важливим внеском у теоретичне обґрунтування й узагальнення питань технології інформаційно-бібліотечного виробництва є роботи І. Давидової, О. Астапович, М. Слободяника, О. Кириленко.

Науково-прикладні аспекти взаємодії інформаційно-аналітичних бібліотечних підрозділів і управлінських, економічних, громадських та корпоративних структур висвітлено в роботах співробітників аналітичних підрозділів Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського (НБУВ) В. Горового, Т. Гранчак, О. Ворошилова, С. Кулицького, В. Пальчук, О. Бусола.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, інформатизація суспільства здійснюють значний вплив на зміну ролі бібліотеки в сучасному суспільстві і трансформацію форм її взаємодії з користувачами.

На базі розвитку електронних технологій розширюється та вдосконалюється спектр інформаційних послуг і продуктів, які пропонуються користувачам. На зміну бібліотечно-бібліографічному обслуговуванню, тобто видачі документів або бібліографічних відомостей про них, прийшли нові форми передачі

інформації, які здатні замінити першоджерела і скоротити час користувача на пошук необхідних відомостей. Електронні технології дозволяють здійснити комплексний підхід до вирішення інформаційних завдань, внаслідок чого споживач може отримати повний комплект різноманітних інформаційних матеріалів, включаючи ресурси відкритих інформаційних систем, з питань, які його цікавлять. Як свідчить статистика, матеріали дослідників, росте кількість користувачів, які замість бібліографічної інформації використовують аналітичні і повнотекстові матеріали, що представляють бібліотеки. В умовах розвитку інформатизації бібліотек, зміни запитів користувачів відбувається постійна трансформація і розвиток нових видів інформаційних продуктів та послуг [8, с. 27].

Інформаційно-аналітичні структури починають стрімко розвиватися у високорозвинених країнах світу в 50-х роках ХХ ст., що стає реакцією на колосальне зростання розмірів світового інформаційного ресурсу, ускладнення контролюваності наповнення інформаційної сфери та її впливу на соціум, ефективності використання цифрових інформаційних баз. Технологічно розвинуті держави швидко знайшли вирішення цих проблем у вдосконаленні механізмів управління інформаційними потоками завдяки комплексу заходів, серед яких, зокрема впровадження в інформаційну сферу електронних технологій, формування спеціальних аналітичних, дослідницьких структур при великих бібліотечних закладах [2, с. 165-178].

Так, створена в структурі Бібліотеки Конгресу ще в 1914 р. спеціальна Дослідна служба сьогодні займає провідну роль в інформаційному супроводі Конгресу США, який здійснюється у формі підготовки аналітичних матеріалів: звітів з дослідження та довідок, рефератів, перекладів, відео-презентацій тощо. Інформаційно-аналітичні звіти фокусуються на проблемах через стратегічні моніторинги, містять огляд минулого й очікуваного законодавства, бібліографію слухань, звіти Конгресу, хронологію подій і довідкові джерела.

Бюро дослідницької та правової інформації Національної парламентської бібліотеки Японії з 2001 р. проводяться міждисциплінарні дослідження, які являють собою вивчення основних національних політичних проблем, що вимагають тривалого міжпредметного підходу.

Також варто відзначити відведену вагому роль Національній бібліотеці Китаю в інформаційно-аналітичному супроводі процесу модернізації економіки країни. Довідковий відділ Національної бібліотеки Китаю у 1975 р. був реорганізований у Довідково-дослідницький, одним із завдань якого стало інформаційне обслуговування центральних державних органів влади. Серед наукових досліджень відділу були зокрема такі важливі теми: наукові тенденції в розвинених країнах, аграрні досягнення в США, питання електрифікації, механізація тощо [3, с. 147].

В Україні також відчувається необхідність опрацювання значних масивів інформації для вирішення актуальних суспільно значущих питань. Як показує практика, суттєву перспективу в нинішніх умовах для вдосконалення інформаційного забезпечення органів державної влади, як і в цілому для розвитку процесу інформатизації в країні, має система вітчизняних біб-

ліотечних установ.

В контексті вдосконалення електронного бібліотечного сервісу, поліпшення якості наукового, інформаційного, аналітичного забезпечення суспільства, може бути корисним досвід роботи Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ) і Національної юридичної бібліотеки (НЮБ) – інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ.

СІАЗ стала структурою першої хвилі у створенні нового інформаційного середовища поряд з розвитком такого ж напрямку діяльності в Національній бібліотеці України ім. Я. Мудрого, Миколаївській, Одеській та інших обласних універсальних, а також деяких галузевих бібліотечних закладах.

Науково-дослідна робота підрозділу СІАЗ сприяла створенню та впровадженню в умовах НБУВ комплексної системи інформаційно-аналітичного забезпечення владних структур всіх рівнів. Розроблена технологія поточного інформування, яка гарантує оперативну аналітико-синтетичну переробку вхідного документного потоку бібліотеки, кумуляцію отриманої аналітичної інформації й передачу її органам влади через телекомунікаційні засоби зв'язку.

Для систематичного забезпечення користувачів інформаційно-аналітичною продукцією організовано видання щотижневого комп'ютерного журналу «Україна: події, факти, коментарі», офіційно зареєстрованого в 2001 р., а також випуск обзору оперативної інформації онлайн-видань – «Резонанс», в якому висвітлюються питання стосовно діяльності законодавчої та виконавчої влади, політичних партій, регіональних подій тощо.

Як засвідчив досвід понад 25-річної роботи СІАЗ і НЮБ, перевагою інформаційно-аналітичних структур, що є підрозділами наукових бібліотек національного рівня, порівняно з іншими інформаційними структурами щодо інформаційного супроводу органів державної влади, є оперативний доступ до великих масивів різноманітної за своїм характером нової інформації, насамперед електронної.

Робота СІАЗ і НЮБ характеризується :

- адресністю інформації (орієнтація на конкретні категорії користувачів і цільові установки);
- оперативністю надання інформації, найкоротшими термінами задоволення запиту (сервіс email-розсилки; власне веб-представництво);
- можливістю багатоаспектного пошуку інформації;
- надійністю даних, що надаються (терміни їх актуалізації, достовірність джерел інформації);
- аспектною охоплення теми, проблеми в межах основної і суміжних галузей знань і практичної діяльності;
- можливістю машинної обробки й розповсюдження інформації;
- компактністю та варіативністю повідомлення;
- захищеністю від несанкціонованого доступу і впливу;
- надійними умовами зберігання

Все це дає можливість якісно підвищити рівень аналітичної та управлінської діяльності органів державної влади на основі використання сучасних інформаційних технологічних рішень, налагодити тактич-

ну й стратегічну аналітику на якісно новому рівні.

Створені на основі аналітико-синтетичної обробки первинної інформації видання – реферативні, оглядові, інформаційні – охоплюють широке коло суспільно-актуальних питань. Підготовка тематичних колекцій за темами аналітичних досліджень відбувається за напрацьованою схемою і складаються з таких послідовних дій: пошук та аналіз електронних джерел з метою розширення бази аналітичного дослідження; вивчення умов використання інформації кожного джерела(авторське право); пошук та аналіз інформації на предмет її відповідності заданій темі; перевірка інформації на достовірність; оформлення та збереження за заданою структурою.

Тематичні колекції, які є результатом регулярного моніторингу, аналізу та структурування матеріалів електронних інформаційних ресурсів за певними темами, покликані забезпечити інформаційні потреби користувачів у систематизованій, актуальній та оперативній інформації.

Моніторинг – постійне спостереження за рядом параметрів, що характеризують певний процес. Моніторинг потребує значних затрат на збирання інформації та часу на постійне спостереження за змінами й тенденціями певних подій і ситуацій, тому під силу лише спеціалізованим підрозділам [7].

Інформаційний моніторинг – це один з режимів інформаційної діагностики й прогнозу розвитку об'єкта на часовій шкалі. Діагностувати об'єкт можна в різних часових режимах: ретроспективний аналіз (передбачає виявлення тенденцій розвитку за попередній період часу); оперативний експрес-аналіз (характеризує стан об'єкта в певний момент його розвитку); моніторинговий аналіз (безперервне спостереження за розвитком об'єкта через певні проміжки часу). Здійснюючи інформаційний моніторинг, інформаційний аналітик отримує збагачене та систематизоване знання про об'єкт. Завдяки професійним навичкам пошуку та систематизації інформації, він з фрагментарних, розрізнених документів про об'єкт здатний «скласти» цілісне, сукупне та систематизоване уявлення про нього.

Сьогодні вже стала усталеною практика СІАЗ і НЮБ щодо забезпечення державних органів влади, економічних та корпоративних структур оперативними інформаційними та аналітичними різножанровими матеріалами, на «номенклатурі» яких позначаються результати вивчення запитів замовників.

Варто відзначити започаткований у 1996 р. бюлетень «Вісті з регіонів», що згодом став виходити під назвою «Регіони сьогодні». Цей інформаційний продукт відображає найважливіші події за останню добу в житті кожної з областей України та відгуки на них у ЗМІ, користується попитом у замовників, оскільки, в залежності від мети використання замовниками, співробітники оперативно корегують джерельну базу, критерії й акценти тональності моніторингу, експертний супровід, інфографіку тощо.

Відібрана, проаналізована та структурована інформація стає базою для випуску як регулярної продукції, так і тематичних резонансних оглядів, спрямованість яких відображає зміни, які відбуваються в державі. Приклади електронних інформаційних продуктів ілю-

струють інформаційно-видавничу діяльність СІАЗ і НЮБ НБУВ:.

– «ПРОБЛЕМИ СПОЖИВЧОГО РИНКУ» – інформаційно-аналітичний бюлетень на базі огляду інтернет-ресурсів, висвітлює проблематику вітчизняного споживчого ринку та державну політику щодо вирішення оперативних та стратегічних завдань;

– «УКРАЇНА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ» – інформаційно-аналітичний журнал на базі огляду інтернет-ресурсів, містить висвітлення та аналіз найактуальніших подій суспільного життя в економічній, політичній та соціальних сферах, проблем ефективності державотворчого процесу в Україні;

– «СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ЧИННИК ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ» і «СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ: РЕЗОНАНСНІ ТЕМИ ТИЖНЯ» – інформаційно-аналітичні бюлетені, присвячені питанням розвитку та перспективам соціальних мереж, функціонуванню їх як вияву формування громадянського суспільства, проблемам інформаційної безпеки в соціальних мережах, впливу соціальних мереж на економічну діяльність в контексті гармонізації євроінтеграційних процесів з процесами вітчизняного суспільного розвитку.

– «РЕЗОНАНС» – бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу оперативної інформації електронних видань. В бюлетені представлені матеріали, підготовлені на базі аналізу оперативної інформації в соціальній, політичній, законодавчій сферах

– «ШЛЯХИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ» – інформаційно-аналітичний бюлетень матеріалів ЗМІ, в якому висвітлюються проблеми підвищення ефективності наукової діяльності, реформування української науки, подається інформація про здобутки вітчизняної науки та висвітлюється зарубіжний досвід розвитку наукових досліджень

Співробітники аналітичних підрозділів НБУВ здійснюють також науково-інформаційне забезпечення власного веб-представництва: сайту Центр досліджень соціальних комунікацій (ЦДСК) – <http://nbuviap.gov.ua>. Структура веб-представництва передбачає послідовну та ієрархічну навігацію, зручне системне меню, не потребує реєстрації.

На веб-сайті ЦДСК можна ознайомитися з інформаційно-аналітичними матеріалами СІАЗ і НЮБ та повним переліком проєктів, що реалізуються ними. Електронний сервіс веб-сайту ЦДСК надає дистантним користувачам великий обсяг представлених в БД ресурсів та забезпечує відкритий доступ до них. Зокрема, представлено архів інформаційно-аналітичних матеріалів НЮБ і СІАЗ. Активне використання науково-інформаційного веб-представництва, що є складовою загальної корпоративної інформаційної системи НБУВ, сприяє більш широкому забезпеченню доступу користувачів до інформаційних ресурсів Бібліотеки завдяки ефективному електронному сервісу. Так, у 2001 р. інтернет-сервером НБУВ щодня користувались 450-550 користувачів, у 2004 р. середня щодобова кількість відвідувачів сайту НБУВ становила 2,3 тис., у 2006 р. – понад 10 тис. користувачів, у 2010 р. – 40 тис.. У 2014 р. на веб-сайт НБУВ було 136 773000 звернень, у 2015 р. – 181 560700, а 2016 р. зафіксовано 260 млн звернень.

З метою вдосконалення процесу моніторингу співробітниками аналітичних підрозділів НБУВ було проведено апробацію агрегатора новин – автоматизованої інформаційно-моніторингової системи Web-Observer.

Відбувалось відпрацювання методики обробки, систематизації та структурування матеріалів для тематичних інформаційних колекцій на основі відібраної програмою-роботом Web-Observer новинної інформації з мережі Інтернет на основі критеріїв відбору, обумовлених користувачем системи. Вибірка матеріалів з бази публікацій відбувалась на основі, зокрема таких параметрів: дата документа; часовий проміжок, в рамках якого відбувається відбір (година, доба, тиждень, місяць, рік); ключові слова: слово або набір слів, що повинні бути присутні в публікації; логіка: логічні присутності ключових слів у повідомленнях, що відбираються; мова статті; статус: параметр, що регулює відбір серед оброблених або необроблених повідомлень; кількість повідомлень, одночасно відібраних по заданій темі; джерела, згруповані за належністю до країни, категорії або рубрики.

В роботі щоденно використовувалось 195 електронних джерел інформації. Моніторинг та аналіз здійснювався за 10 темами: Інформатизація; Інформаційна безпека; Безпека підприємництва; Конфліктні ситуації в суспільстві; Соціальні мережі; Наука; Законодавство; Альтернативна енергетика; Інтеграція; Партийна діяльність. В результаті проведеної роботи було створено файлову базу (2920 файлів).

Аналіз проведеної роботи показав певні прогалини у функціонуванні пошукової машини Web-Observer щодо релевантності та пертинентності. Так, під задані параметри пошуку часто потрапляли матеріали, що лише дотично відповідали заданій проблематиці; разом з тим періодично у відбір не потрапляла важлива інформація через особливості викладення проблематики в публікації, структуру розміщення матеріалів на сайті тощо.

В ході дослідження було з'ясовано, що автоматизована пошукова система не може проводити відбір і формувати такі якісні й повні, вільні від інформаційного шуму інформаційні колекції/бази, які може підготувати група кваліфікованих досвідчених співробітників. Пошукова програма-робот функціонує згідно заданих параметрів, при цьому не враховуючи певні нюанси, зрозумілі лише людині – нові факти чи знання в певному документі не завжди виражені в явному вигляді, а логічно виводяться з наявної в ньому інформації.

Практика діяльності відповідних структур НБУВ показує, що ефективність інформаційно-аналітичного дослідження великою мірою залежить від рівня підготовки співробітників та потребує постійного вдосконалення ними навичок роботи з інформацією, від яких залежить здатність знайти у великому масиві інформації найціннішу і швидко ввести її в зручній формі в процес прийняття управлінських рішень; вміння співробітників виявити в масиві інформації заангажовані й тенденційні матеріали, які заважають об'єктивному баченню проблеми.

Не менш важливим етапом формування інформаційної колекції/бази після кваліфікованого пошуку, відбору й аналізу зібраного масиву документів є наступний крок – їх обробка, під час якої відбувається систематизація інформації з певних проблем по окремим групам. Мета систематизації – організація знайденої інформації у вигляді, зручному для роботи, зберігання та подальшого звернення до неї. Систематизація знайденого масиву документів за певними ознаками (тематичність, хронологія, висновки тощо) дає змогу представити певну проблему у вигляді процесу та узагальнити причини виникнення й розвитку проблеми, яка є метою інформаційно-аналітичного дослідження.

Також заслуговують уваги особливості організації виконання виробничих завдань СІАЗ і НЮБ на основі організації проблемних груп, команд для виконання окремих завдань за горизонтальним, мережевим принципом. За потреби групи переформатовуються в залежності від нового завдання, термінів тощо. Така система підкреслює самоцінність кожної людини в команді, означає перехід від жорсткого бюрократичного розділення до рівноправного спілкування творців ідей.

У разі потреби розв'язання складних завдань, наприклад вибору кращого варіанта рішення серед тих, що є, прогнозування розвитку процесу, пошуку нових ідей тощо аналітики можуть вдаватися до різних когнітивних методів і методів експертного оцінювання – процедури оцінювання проблеми на підставі думки фахівців з метою подальшого прийняття рішення. У разі потреби швидкого пошуку рішення чи ідей застосовується метод мозкового штурму – оперативний метод розв'язання проблеми на основі стимулювання творчої активності, за якого учасникам обговорення пропонують висловлювати якомога більше варіантів рішень, у тому числі нелогічні, нестандартні й навіть абсурдні. Потім серед висловлених ідей відбирають найвдаліші, що можуть бути застосовані на практиці [10, с. 309-319].

Багаторічна діяльність НЮБ і СІАЗ НБУВ показує успішний досвід інформаційно-аналітичного забезпечення як певної цільової аудиторії – органів державної влади, так і всіх верств населення на основі наукових методів дослідження та аналізу інформаційного середовища. Розвиток електронного сервісу НБУВ створює необхідні умови для оперативного науково-інтелектуального трансферу та забезпечення інформаційно-суспільних запитів у найбільш актуальній та затребуваній електронній, цифровій формі.

Як зазначає професор В. Горюхов, «залишаючись основними центрами зберігання інформаційних ресурсів, бібліотечні установи – що більшою мірою демонструє вже практика сьогодення – будуть розвиватися як активні оператори інформаційними масивами в інтересах держави, в інтересах суспільства. Вони, очевидно, мають ставати своєрідними методичними центрами з керування інформаційними потоками й ефективного використання інформаційних ресурсів» [1, с. 101].

ЛІТЕРАТУРА

1. Горювий В. М. Національні інформаційні процеси в умовах глобалізації: монографія / В. М. Горювий; відп. ред. О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 332 с.
2. Горювий В. М. Особливості розвитку соціальних інформаційних баз сучасного українського суспільства / В. М. Горювий. – К.: НБУВ, 2006. – 300 с.
3. Гранчак Т. Бібліотека в інформаційному супроводі управління суспільними процесами: політико-комунікаційний аспект: монографія / Т. Гранчак; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2014. – 184 с.
4. Гранчак Т. Ю. Бібліотека в системі політичної комунікації: дис. ... д-ра наук із соц. комунікацій / Т. Ю. Гранчак. – К., 2012. – 438 с.
5. Гранчак Т. Ю. Становлення бібліотеки як суб'єкта політичної комунікації / Т. Ю. Гранчак // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2013. – Вип. 36. – 560 с.
6. Ільганаєва В. О. Інформація та знання в інформаційно-комунікаційних процесах [Електронний ресурс] / В. О. Ільганаєва // Social-Science Український наук. жур. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/91>. – Назва з екрана.
7. Мелюхин И. С. Информационно-аналитическая деятельность как она есть [Электронный ресурс] / И. С. Мелюхин. – Режим доступа: <http://it-claim.ru>. – Загл. с экрана.
8. Серебрякова С. В. Некоторые аспекты создания библиографических электронных изданий в библиотеке / С. В. Серебрякова // Использование мультимедийных технологий в библиотеке: информ.-метод. дайджест / сост. И. М. Хвостенко; Новосиб. гос. обл. науч. б-ка. – Новосибирск: Изд-во НГОНБ, 2012. – 68 с.
9. Сляднева Н. А. Информационно-аналитическая деятельность: проблемы и перспективы / Н. А. Сляднева // Информационные ресурсы России. – 2001. – № 2 (57). – С. 14-21.
10. Чуприна Л. Специфіка використання оперативної інтернет-інформації в аналітичній діяльності бібліотек / Л. Чуприна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 39. – 488 с.

REFERENCES

1. Horovyi, V. M. National information processes in the conditions of globalization: monograph. Kyiv: NAN Ukrainy, Natsionalna biblioteka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho, 2015.
2. Horovyi, V. M. Features of development of social information bases of modern Ukrainian society. Kyiv: NBUV, 2006.
3. Hranchak, T. Library in the information support of management of social processes: the political and communication aspect. Kyiv: NAN Ukrainy, Natsionalna biblioteka Ukrainy im. V. I. Vernadskoho, 2014.
4. Hranchak, T. Iu. Library in the system of political communication: diss. ... doctor of sciences from social sciences. Communications. Kyiv, 2012.
5. Hranchak, T. Iu. The formation of the library as the subject of political communication. Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho, 2013. Is. 26.
6. Ilhanaieva, V. O. Information and knowledge in information and communication processes // Ukrainian Science. Jury. Retrieved from <http://social-science.com.ua/article/91>.
7. Meljuhin, I. S. Information-analytical activity as it is. <http://it-claim.ru>. Retrieved from <http://it-claim.ru>.
8. Serebrjakova, S. V. Some aspects of creating bibliographic electronic publications in the library // Use of multimedia technologies in the library. Izd-vo NGONB, 2012.
9. Sliadnieva, N. A. information -analytical activity: problems and prospects // Information resources of Russia, 2001, no. 2(57). P. 14-21.
10. Chupryna, L. Specificity of the online operation in the Analytic Dictionaries. Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho, 2014. Is. 39.

Information and analytical support as an important direction in the development of library electronic services (on the example of the activity of analytical units of the V.I. Vernadsky National Library of Ukraine)

O. P. Zhelay

Abstract. The article deals with the experience of the analytical units of the NBU on informational and analytical support as a target group of customers - state authorities and the general public of library users. The emphasis is placed on the importance of diversifying the library electronic service for operative scientific and intellectual transfer and providing information and public queries in the most actual and demanded electronic, digital form.

Keywords: National Library of Ukraine. V. Vernadsky, informational and analytical work, library electronic service, electronic analytical library products and services.

Информационно-аналитическое обеспечение как важное направление развития библиотечного электронного сервиса (на примере аналитических подразделений Национальной библиотеки Украины им. В. И. Вернадского).

О. П. Желай

Аннотация. В статье говорится об опыте аналитических подразделений НБУВ по информационно-аналитическому обеспечению как целевой группы заказчиков – органов государственной власти, так и широкого круга библиотечных пользователей. Акцентируется внимание на важности разнообразия библиотечного электронного сервиса для оперативного научно-интеллектуального трансфера и обеспечения информационно-общественных запросов в наиболее актуальной и востребованной электронной, цифровой форме.

Ключевые слова: Национальная библиотека Украины им. В. Вернадского, информационно-аналитическая работа, библиотечный электронный сервис, электронные аналитические библиотечные продукты и услуги.